

deteljnega semena in $\frac{1}{8}$ mernika grahorice, kar je lep uspeh celega vzboljševanja na vse strani močno pospeševalo. Že sred meseca majnika pokazala se je očitna razlika med vzboljšanim novim travnikom in med starimi pomejnimi travniki, ki so bili le redko z nekakošno ščetinasto krhko travo obraščeni in z mahom prek in prek zariti. Novi travnik pa je bil poln krepke, sočnate trave, sočne zažrnele zelene barve. Posebno lepo in močno pa je poganjala detelja in grahorica.

Ko je prišel čas kositve, je bil nov travnik z travo nad čevljev visoko preraščen in tako gost, da so kosci težko travo le težavno z kosami premagovali. Sena se je pridelalo 15 centov, otave pa okoli 12 centov, skup tedaj 27 centov mrve. Tako je dal travnik že prvo leto po vzboljšanju dvakrat več mrve ko poprej in bila je tudi dvakrat boljša od prej na njem pridelane. Detelja in grahorica ste prvakovale med travo. In vendar je pridelek prvega leta, kakor skušnja uči, vsakokrat manjši od pridelkov sledečih let, kar je tudi celo jasno in umevno, ker mlajše in tudi še slabe trave v prvem letu še niso dospele do polne svoje godnosti. Ako se stroški vzboljševanja primerijo z pridelkom, tako se pokaže tale račun: Stroški: a) seme 9 gold., b) kompost 18 gold., c) voznja 6 gold., d) delavci 2 gold., tedaj vkup 35 gold. Dohodki: a) Veči pridelek 13 centov sena in otave à 1 gld. 50 kr. = 19 gld. 50 kr. b) večja vrednost pridelane krme 13 gld. tedaj skup 32 gld. Tako so stroški vzboljševanja že v prvem letu skoraj poravnani. Drugo leto se je na istem travniku že pridelalo 42 centov sena in 20 centov otave tedaj na pol oralu 62 centov na celem oralu pa 124 centov, kolikor ga najboljši travniki ne vržejo. Posebno kaže tako travnike vzboljševati tam, kder se senokoše ne dajo po zamakanju vzboljšati. Kompost pa je k takemu vzboljšanju neobhodno potrebna reč.

Sejmovi. 19. okt. Maribor; 20. okt. Oplotnica; 21. okt. Apače, Celje, Sevnica, Videm.

Dopisi.

Iz Sarajeva. Ker celi čas, kar sem tukaj „Slov. Gosp.“ ne samo jaz, ampak večji del slovenskih vojakov čita in ker vidim, da je malo dopisov iz Bosne, hočem danes nekaj o svečanosti rojstvenega dneva našega presvitlega cesarja Franca Jožefa omeniti. Dan 4. okt. so nekteri že težko pričakovali, posebno pa tisti, katerim je naznanjeno bilo, da bodo ta dan z svetinjami odlikovani. K svečanosti je morala VI. divizija na veliki ulici zjutraj ob $\frac{3}{4}$ 9 razpostavljena biti in sicer po vrsti od desne strani: 7. in 52. peš. polk., 31. lovski bataljon, 47. polk., 27. lovski bataljon, godba 52. polka, potem deli drugih oddelkov. Ob 9. uri se prikaže naš vojskovodja general Filipovič in ogle-

duje vojake od desne na levo stran. Godba 52. polka začne cesarsko himno gosti, katerim se bobnarji in trobači vseh oddelkov pridružijo. Po ogledatvi se poda višji poveljnik z vsemi oficirji v katoliško cerkvo k božjemu opravi in ostane do $\frac{1}{4}$ 11 ure; po dokončanem opravi in zahvalnej pesmi gredo vsi v greško cerkev, kjer ostanejo pol ure. Po svečanosti še enkrat ogleda celo vrsto vojakov in ko pride na desno krilo našega 47. polka, obstane, se zahvali poveljniku zavoljo lepega držanja in snažnosti vojakov in izgovori besede: „47. rezervni peš. polk se pokazuje najlepše“ in odide domov v konak t. j. v grad, kder je prej sultanov namestnik stanoval. Potem nas pelja g. Fml. Szapary iz mesta na prosto ob cesti na Visoko, kder se k delitvi svetinj odločeni iz vrst pokličejo in se jim še enkrat pomen svetinj razloži. Kakor se vidi iz dopisa v 41. šte. „Slov. Gosp.“ so presvitli cesar naš 47. polk z tem odlikovali, da so več vojakov z srebrnimi svetinjami prvega in drugega razreda za njihova hrabra dela pri bojih: pri Maglaju (5. avg.), pri Žepcah (7. avg.) in pri Sarajevu (19. avg.) slavno obdelili in sicer 8 z veliko srebrno in 29 malo srebrno svetinjo. Odlikovani so skoro sami Slovenci namreč: od 37 je 28 Slovencev. Dnes 5. okt. ob pol 12. uri so naši vojaki Hadži-Lojo pripeljali v Sarajevo in ga blizu konaka zaprli. Zavoljo rane na desni nogi bode nekaj časa tukaj ostal in ga bodo potem v Beč odpeljali, kder ga že gotovo nove vislice čakajo. Zvečer ob $\frac{1}{2}$ 6 uri so ga v drugo hišo prenesli in sem imel priliko to turško suho „figuro“ videti. M. M. *)

Iz Gorenj pri sv. Martinu na Paki. († Pridnega mladenčca pokopali) smo 30. sept. namreč: Jožefa Kolenca, po domače Matevževega Joža, še le 28 let starega. Bil je neizrečeno bistre glave, čednega, tihega in mirnega obnašanja; nikdar ni koga kaj razžalil ali komu kako žal besedo rekel. Kletve, klafanja ali grdega nespodobnega govorjenja, kar je splošna navada dandanašnjih mladenčev, tega pri rajnem Jožefu ni bilo. Kedar je slišal grdo in surovo obnašanje drugih mladenčev, je večkrat rekel: pač ne vedó, kaj je grdo. Kakor je lepo živel krščansko, tako je tudi umrl, spreviden z sv. zakramenti. Bil je l. 1870 k vojakom vzet in sicer h kanonirjem; služil je cesarja 3 leta v Dalmaciji in govoril je dalmatinsko-hrvatski jezik, kakor bi bil ondi rojen. Zmožen pisave nemške in slovenske je rad prebiral in čital nemške in slovenske knjige in časopise; najbolj priljubljen pa mu je bil „Slov. Gospodar“; večkrat je rekel: med vsemi časopisi mi „Slov. Gosp.“ najbolj dopade. Ko so 27. sept. popoldne zvonovi njegovo smrt oznanili, so se debele solze ljudem iz oči udirale; slišal sem od

*) Prisrčna hvala in pozdrav slovenskim junakom v Sarajevu! Prosimo za dopise! Ljudje se neznano zanimajo za rojake boreče se za svobodo kristijanov, za povečanje in čast Avstrije. Urednik.

vsakega moža ino žene: oh, škoda za Joža Matvejevega, da je umrl. Naj počiva v miru!

Iz Jurkloštra. Rožnovenčno nedeljo potegnili smo v zvonik podružnice presv. Trojice nov zvon; prav lepo se vjema z prejšnjim, ki ima glas A., novi pa C; k malemu z F prav mili glas daja, med tem ko je prednik njegov, le za centimeter debel v srednjem svojem obodu, neprijetno vrešal, ne pel. Novemu zvonu se že na teži pozna, da je za stanovitnost vlit, ker je mnogo debelejši od starega. Vlit nam ga je g. Janez Dencel in sinova v Mariboru, se vè da z slovenskim napisom. Ako nam Bog da vèkati, mislimo v prihodnjem letu za farne cerkve zvonik dva stara zvona v dva nova preliti in sicer tudi pri g. Dencelnu. Mož zasluži, da mu zaupamo! Čast vsem faranom za njihovo pripomoč, tukaj i v nebesih. Na kvaterno nedeljo, na god farnega patrona našega, sv. Mavricija, so nam pa prečastiti g. Jakob, superior misijonarjev pri sv. Jožefu nad Celjem (za sveti misijon v lanjskem postu in za duhovne vaje v letošnjem postu hvala!) blagoslovili 14 postaj novega križevega pota, ki nam ga je naslikal z spretno roko g. Janez Šubic, prebivajoč sedaj na Dunaji. Pobožen duh veje iz slik; iz Kristusa tako rekoč svetli se njegova božja narava: učencem se vidi, da so svetniki; sovražni Judi pa kažejo, kakor da bi živi bli, res rabeljsko svojo divjačnost. G. Janez Šubic ima s tem našim križ. potem zopet veliko zaslugo za čast božjo in cerkveno umetnost.

M. V.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V soboto bila je v deželnem zboru v Gradcu volitev 6 deželnih odborikov, ki ostanejo v Gradcu in zastopajo deželo, kedar deželni zbor ne zboruje; vsak dobi za to po 2100 fl. plače na leto in ima res veliko opravkov; vsa deželna uprava sloni na njih. Ogromna večina kmetskega ljudstva je tudi tu prikrajšana, ima samo 1 zastopnika namreč g. Hermana, veliki posestniki so izvolili dr. Jož. Kaisersfelda, mesta in trgi pa vse ostale 4, namreč: dr. Heilsberga, dr. Schreinerja, Scholca in Paierhuberja. Ko bi nemški kmetski poslanci ne bili glasovali za g. Hermana, Slovenci bi ne imeli nobenega zastopnika v velevažnem deželnem odboru. Gračani nimajo nikoli dosti, tirjali so, naj jim dežela strelišče postavi, tirjatev se je odbila. Deželni namestnik baron Kùbek je g. Šnideršiču opomnil, da bo vlada prizanašala rodbinam rezervistov pri iztirjevanju dač, g. Kukovec pa zaobljubil, da bo vlada res skrbela slovenskim šolam za slovenske knjige. Bodemo že videli pa tudi pazili, kedaj in kako! O tej reči objavimo prihodnjič dopis iz Gradca. Volitev dr. Šuca je bila v torek potrjena, g. Naredi je z protestom v mlako pal. Trg Arvež bo od okolice ločen in dobi svoj lastni srenjski zastop. Regulir-

ranje Pesnice se je odložilo, ker denarja ni; za reguliranje so bili dr. Radaj, dr. Duhač, g. Pfrimer, g. Kukovec in g. Herman, proti pa grof Wurmbbrand. Čudimo se, kako da se ni oglasil Hrastovski grajščak g. Pauer, ki največ zavolj Pesnice trpi? Deda čepi že 18 let v deželnem zboru, pa še nikoli ni besede javno spregovoril, tak poslanec je prav lipov bog! Gradec je prosil za najdenišnico (Findelhaus) na deželne stroške in je prošujo Mariborski poslanec dr. Duhač gorko podpiral tako, da je prošnja bila deželnemu odboru izročena, naj posebno na njo ozir jemlje! Devedeset medvedov, kako nekateri močno čutijo potrebo deželne najdenišnice! Baron Kùbek je načrt nove postave o nadzorovanju šol vzel nazaj; menda je že iztaknil, da bi utegnil zbor postavo vreči pod klop! Pobrežju pri Ptujju se je dovolilo 20 fl. Mariboru pa 200 fl. jemati od onih, ki hočejo v srenjo sprejeti biti, Muti, Sevnici in Laškemu trgu se je dovolilo pobirati pasjo dačo. Realna gimnazija v Ptujju bo spremenjena v gimnazijo, 8letno obiskovanje šol pa ostane pri starem! — Moravski zbor je že skončan, drugi še zborujejo. Društveniki „Edinosti“ v Trstu so na 27. okt. sklicali tabor v Dolino v Istriji. — V Ljubljani se Slovenci niso hotli z nemčurji kavšati zavolj nove postave o šolskem nadzorstvu, ker bi itak vse zastonj bilo! Graška „Tagespost“ je objavila urednikov pogovor z ministrom in knezom Auerspergom, ki je vse nemške liberalce hudo razdražil; minister je baje izpovedal, da se liberalni listi dajo podmitati in da je tudi veliko denarjev stalo, da se je toliko državnih poslancev podmitalo, kolikor jih je še treba bilo za sprejetje nove nagodbe z Ogersko! To so hude reči in še ni jasno, kdo ima prav, ker vladini listi tajijo resničnost Tagespostine novosti. O novih ministrih še ni nič zanesljivega znano. V torek 22. okt. začne državni zbor zopet svoje delo.

Vnanje države. Rusko carstvo se ukreplja, turško pa razpada; samo colnine so Rusi nabrali od tujega blaga letos že 50 milijonov rubljev v zlatu in imajo veliko milijonov vaganov zrnja več, kakor druga leta, pripravljenega za izvažanje; 13. okt. so slovesno sprejeli Besarabijo v last in tako sega Rusija zopet do Donava; v Bolgariji se pa z njihovo pomočjo rodi nova in velika slovanska država; uže 40.000 bolgarskih vojakov je izurjenih in orožanih. Car, ki prebiva v Livadiji, je od ondot izposlal pismo do evropskih velevlad, naj bi se vsi združili zoper ošabnega Turka, ker se pogodbam Berolinskega miru povsod upira! Greški ministri so izposodili 35 milijonov in orožajo vojsko za boj proti Turkom. Zastran Egipta so se pa Francozi in Angleži začeli pisano gledati, obadva se zanj potegujeta; Italijani vlečejo tu z Francozem. Rumuni so zaseli Dobrudžo. Nemški državni zbor je sprejel ostro postavu zoper socialiste, po tej postavi je policija na Nemškem